

Az óra időpontja: 2018. 04. 11.

Iskola, osztály: ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium, 7/C

Iskola neve és címe: ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium, 1088 Budapest, Trefort u. 8.

Tanít: Jakab Marina

Témakör megnevezése: Amerika földrajza-Amerika országai

Tanítási egység (téma) címe: **Az Amerikai Egyesült Államok mezőgazdasága**

Az óra (jellemző) típusa: Új ismereteket feldolgozó óra

1. Tantervi követelmények

1.1. A tanítási óra oktatási céljai:

- Az USA világgazdaságban betöltött szerepének okai, gazdaságát a világ élvonalában tartó újonnan megjelent iparágak összegyűjtése, telepítő tényezők számbavétele
- A mezőgazdasági övezetek kialakulásának megértése az éghajlati és talajadottságok tükrében
- Az USA mezőgazdasági színvonalának megismertetése a piacra termelő farmgazdaságok bemutatásán keresztül

1.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- Önálló ismeretszerzés különböző adathordozókból
- Az új ismeretek rendszerezésének fejlesztése
- Szemléleti térképolvasás fejlesztése
- Alkalmazó és problémamegoldó képesség fejlesztése
- Az elkészített feladatok követhető bemutatása

1.3. A tanítási óra nevelési céljai:

- Közösségi nevelés: egymásra való odafigyelés, fegyelmezett munkavégzés
- A közös munkában való hatékony részvétel
- A környezettudatosságra való nevelés: a természeti erőforrásokkal való észszerű gazdálkodás fontosságára való rámutatás, a farmvidékek talajainak pusztulása példáján

1.4. Oktatási követelmények:

- Fogalmak:
 - új általános fogalmak: hagyományos ipari körzetek, hagyományos ipari ágazatok, modern iparágak, technológiai park, agyelszívás, farmvidék, szakosodás, övezetes mezőgazdaság, mezőgazdasági övek: széna-tej öv, tavaszi búza öv, őszi búza-kukorica-dohány öv, gyapotöv, szubtrópusi növények öve, talajpusztulás
 - egyedi fogalmak: Szilícium-völgy, New York, Washington, Cleveland, Chicago, Detroit, San Francisco, Szilícium-völgy, Los Angeles, Houston, Dallas, New Orleans
 - megerősítendő fogalmak: éghajlati övezetességhez kapcsolódó fogalmak

- Folyamatok:
 - új folyamatok: az ipar telepítő tényezőinek változása az USA-ban, birtoktestek koncentrálódásával versenyképes farmgazdaságok létrejötte
- Összefüggések:
 - új összefüggések: a természeti erőforrásokban való gazdagság, a termelékenységet fokozó tényezők és az USA világ gazdaságban betöltött szerepe közti összefüggés felismerése, a mezőgazdaság gépesített nagyüzemi piacra termelése és a talajpusztulás kapcsolata
 - megerősítendő összefüggések: az éghajlati és talajadottságok mezőgazdasági tevékenységgel való összefüggése, a gépesítés és a mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma közti összefüggés
- Fejlesztendő készségek, kompetenciaterületek: szemléleti térképolvasás, önálló ismeretszerzés különböző adathordozókból; szociális, kommunikációs, és természettudományos kompetenciák fejlesztése
- Főbb tanulói tevékenységek:
 - egyéni feladatlap-megoldás
 - tanulói kiselőadás
 - ismeretek rendszerezése
 - szövegalapú információ tematikus térképen való ábrázolása

2. Szemléltető és munkaeszközök

- tanulói feladatlapok (térképek, képek, ábrák)
- audiovizuális eszközök (videó, PPT)

3. Felhasznált irodalom

- Jónás-Kovács-Mészáros-Vízváry: Földrajz 7. A kontinensek földrajza. Mozaik Kiadó. Szeged. 2005.
- Tamasics Katalin: Kontinensek földrajza. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp. 2009.
- Alexa-Gruber-Szóllósy-Ütőné Visi: Földrajz 7. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet. Budapest. 2015.
- Internetes anyagok: <http://video.foldrajzmagazin.hu/telepulesek/farm-usa/> , <https://www.youtube.com/watch?v=CkWQSTUcdAo>

4. Mellékletek jegyzéke

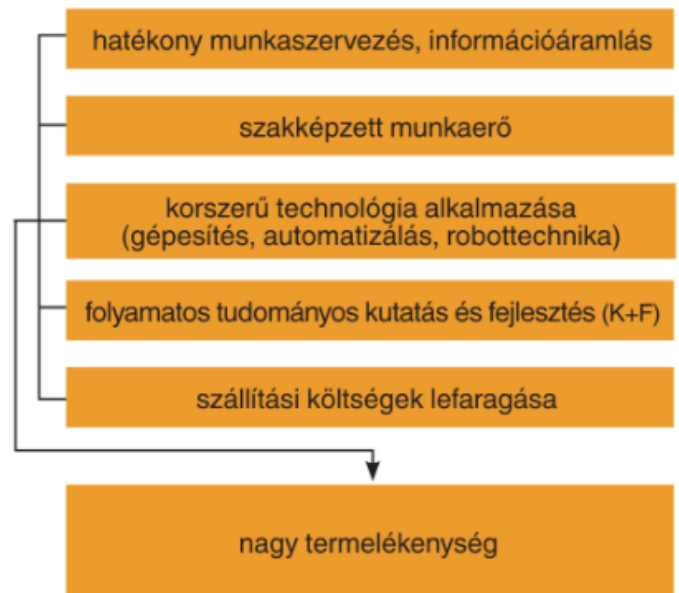
- Ábraanyag: Az USA fejlődését meghatározó fő tényezők a 19-20. században, az ipar termelékenységét elősegítő tényezők napjainkban, az USA hagyományos ipari körzetei, és a megjelenő új iparágak, a csúcstechnológiát képviselve
- Feladatlap: a mezőgazdasági övek leírása, a kontúrvonalas térkép, melyből a tematikus térképeket elkészítik a tanulók, a hozzá kapcsolódó jelmagyarazattal.

Az óra felépítése

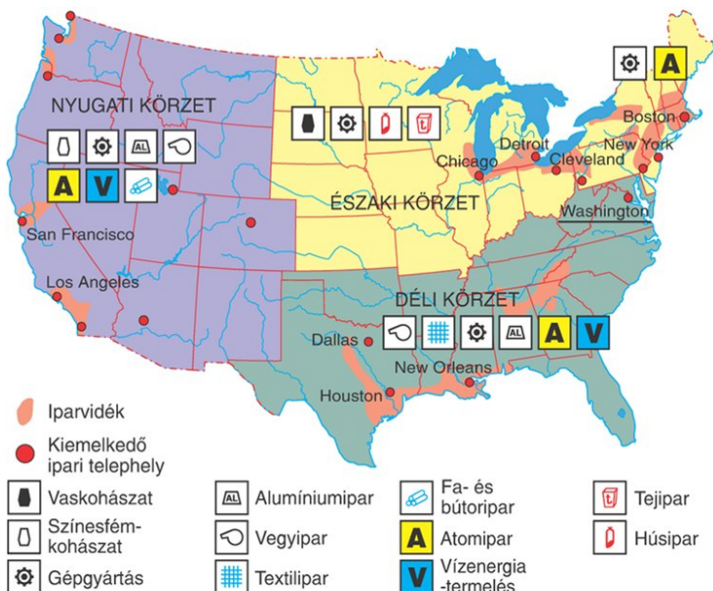
Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
'2	Köszöntés és adminisztráció				
'5	Az előző órai ismeretek felelevenítése, házi feladat ellenőrzése: - A termelékenység elősegítő ipari tényezők összegyűjtése ábraanyag segítségével, illetve a modern iparágaké, melyek napjainkban a csúcstechnológiát képviselik és az USA-t a világ élvonalába emelik.	visszacsatolás, házi feladat ellenőrzése	házi feladat ellenőrzése megbeszélés	frontális osztálymunka	Feladatlap, PPT
'3	Szilícium-völgy az ország első technológiai parkjának megismertetése ábrán keresztül	új ismeretközlés	magyarázat, szemléltetés	frontális osztálymunka	projektor, számítógép, PPT
'5	Tanulói kiselőadás: Az USA természetföldrajzi jellemzése.	ismeretbővítés	tanulói kiselőadás	egyéni munka	projektor, számítógép, PPT
'5	A tanulói kiselőadás értékelése Szempontok: - a téma feldolgozása, az információk tartalmi helyessége - a PPT külleme, a prezentáció készítés formai szabályainak való megfelelése - az időbeli korlát megtartása - az előadásmód értékelése	értékelés	megbeszélés	frontális osztálymunka	
'4	Az USA mezőgazdaságának jellemzése: - Geotube videó megtekintése a farmok világáról.	új ismeretközlés	szemléltetés	egyéni munka	projektor, számítógép, PPT-be ágyazott videó
'5	A videó során gyűjtött információk rendszerezése gondolattérkép készítésével Megfigyelési szempontok: Az amerikai farmok mely jellegzetességeit figyelhetjük meg? Kik végzik a munkát? Milyen termelőeszközöket alkalmaznak? Mit tudunk elmondani a birtokok méreteiről? Mely mezőgazdasági termékeket állítják elő?	rendszerezés	megbeszélés, rendszerezés	frontális osztálymunka	tábla, kréta, füzet, írószer, PPT

	- Gondolattérkép kiinduló pontja: <u>Farm</u> - Az összegyűjthető információk: nagyméretű birtoktestek, korszerű, gépesített, farmercsalád, szakosodott, nagy tömegű áru nagyüzemi termelése - PPT vázlatpontjai segítségével füzetjegyzet kiegészítése				
'10	Önálló feladatlap kitöltése. A tanulók egyéni munka keretében, szövegértési feladatot végeznek, amely az USA mezőgazdasági öveit írja le röviden. A tanulók feladata, hogy a szövegből kinyerhető információk alapján tematikus térképet készítsenek, illetve ahhoz kapcsolódó jelmagyarázatot, amely tartalmazza az öv nevét, termesztett növényeit és tenyésztett állatait. A PPT segítségével kivetített tematikus térképen ellenőrizzük a tanulók munkáját, és közösen keresünk választ arra nézve, hogy miért övezetes az USA mezőgazdasága.	új ismeretközlés	munkáltatás, feladatlap kitöltése	egyéni munka	feladatlap, projektor, számítógép, PPT
'3	Beszélgetés kezdeményezése a mezőgazdasági tevékenység által okozott talajpusztulás problémájáról. Kérdésfelvetés: Mit tehetünk annak érdekében, hogy megállítsuk a talajpusztulást?	ismeretbővítés	probléma-felvető beszélgetés	frontális osztálymunka	projektor, számítógép, PPT
'3	Összegzés az óra lezárása				

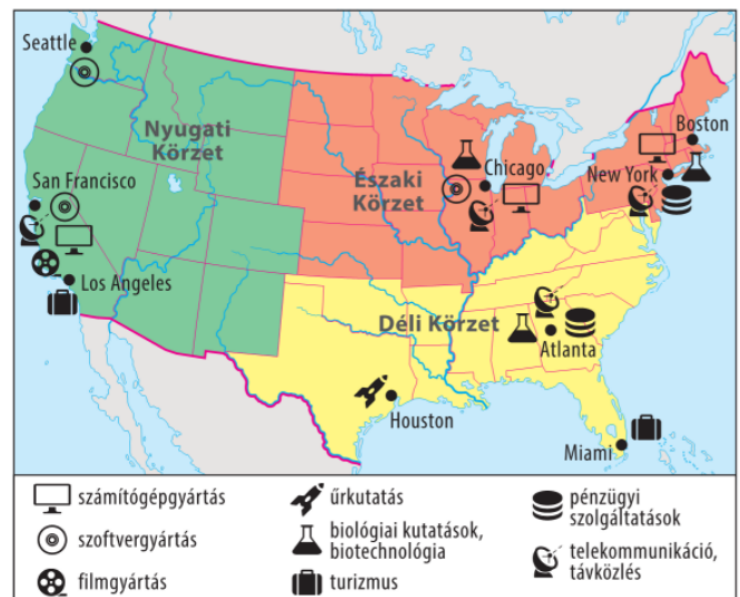
Az Amerikai Egyesült Államok, a világgazdaság vezető hatalma

1. ábra: Az USA fejlődését meghatározó főbb tényezők a 19-20. században 2. ábra: Az ipar termelékenységét elősegítő tényezők napjainkban

3. ábra: Az USA ipari körzetei

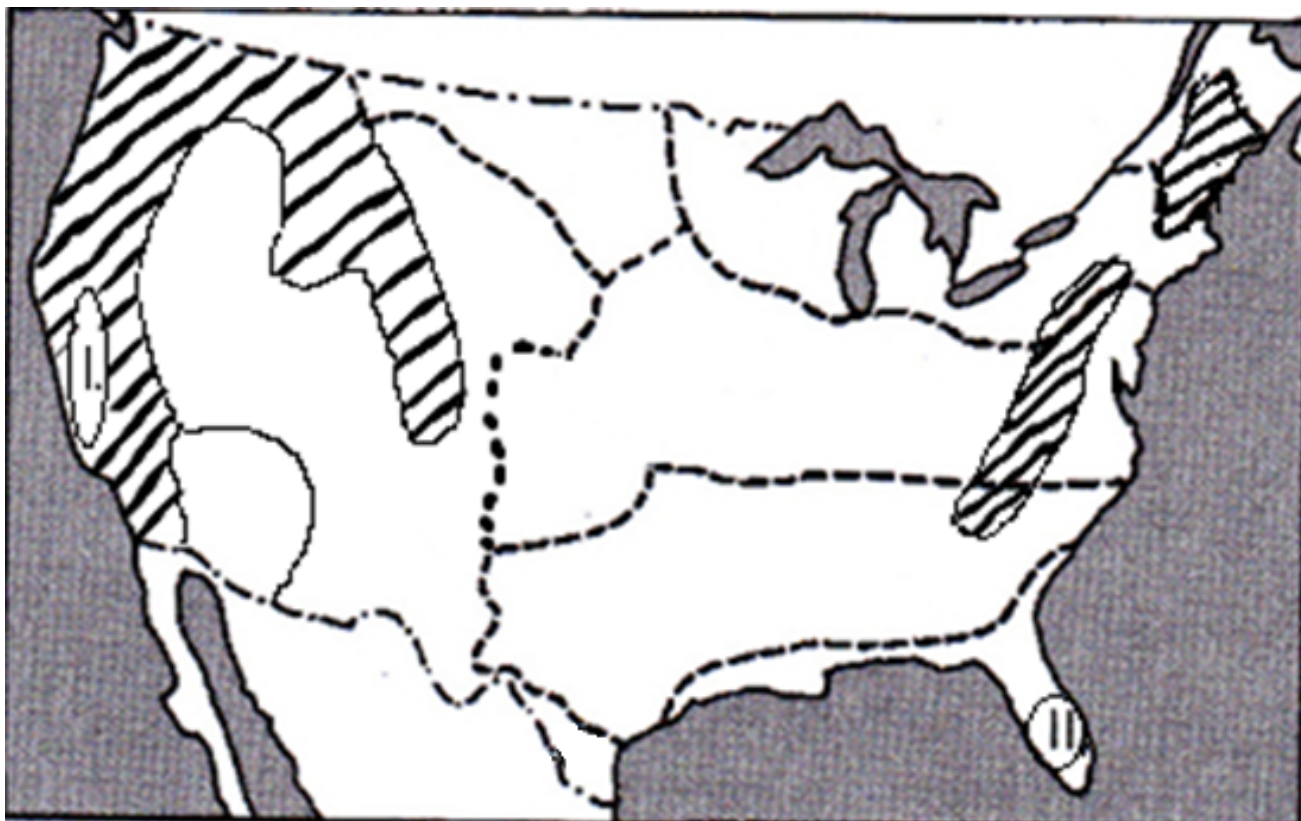

4. ábra: Az USA hagyományos ipari körzeteiben megjelenő új iparágak

Az Amerikai Egyesült Államok mezőgazdasága

Az övek leírása

1. A széna-tej öv a Nagy-tavak vidékén alakult ki. A hűvös nyár, a bőséges és egyenletes eloszlású csapadék a takarmánynövények termesztésének kedvez, melyre magas színvonalú tejelő szarvasmarha-tenyésztés épült.
2. A tavaszi búza öv. A Préri-fennsík északi, hideg telű vidékeinek fő növénye a tavaszi búza.
3. Az őszi búza-kukorica-dohány öv. A széna-tej övtől délre, a melegebb éghajlatú Mississippi-alföld középső részén alakult ki a kukorica fő termőkörfüzete. A kukoricatermő területektől keletre dohányt, nyugatra a Préri-fennsík löszön kialakult termékeny talaján őszi búzát termesztnek elsősorban. Jelentős a húzállattenyésztés: szarvasmarha, sertés hizlalása, valamint a baromfitartás.
4. A gyapotöv a legmelegebb déli tájakon alakult ki. Mára a gyapottermelés nyugatra, a szárazabb éghajlatú területekre koncentrálódik, mert az egyoldalú termelés miatt a talajok kimerültek. A hajdani gyapotföldeken földimogyorót, szóját termesztnek, másutt erdősítették, vagy legelőket alakítottak ki, melyeken szarvasmarhát legeltetnek és elterjedt a baromfitartás is.
5. Szubtrópusi növények öve. A szubtrópusi monszun éghajlatú Mexikói-öböl partvidékén rizs- és cukornádültetvények váltják egymást. Floridában déligyümölcsöket és zöldségfélét termesztnek. A mediterrán éghajlatú Kaliforniában zöldség- és citrusfélét, mérsékelt övi gyümölcsöket termesztnek.
6. A Préri-fennsík pusztái és hegységek közé zárt száraz medencék a legeltető állattartás területei (vágómarha és juh).

Jelmagyarázat:

A jelmagyarázat a következőket tartalmazza: az öv megnevezése, termesztett növények, tenyésztett állatok.

I. Kalifornia:

II. Florida:

Erdő